

Pozmeňujúci návrh

poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Mariána Čaučíka, Jozefa Hajka a Igora Janckulíka k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (tlač 282):

1. V čl. I bod 2 znie:

„2. V § 47 ods. 4 písmeno a) znie:

- a) v zastavanom území obcí, na ornej pôde, v brehových porastoch a v iných líniových a pásových drevinových porastoch, na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 20 m²,“.

Odôvodnenie:

Pôvodnú právnu úpravu treba ponechať pre intravilány obcí, oráčinovú krajinu, brehové porasty a iné líniové a pásové drevinové porasty, keďže tieto v krajine plnia aj dôležité funkcie biokoridorov. Vo vymenovaných prípadoch totiž drevinové porasty tvoria kľúčovú zložku zelenej infraštruktúry krajiny, ktorá spoločnosti poskytuje dôležité ekosystémové služby ako je napr. regulácia miestnej klímy, zadržiavanie vody, ochrana pôdy pred eróziou, podpora biogeochemických cyklov (vrátane sekvestrácie uhlíka), čistenie a ozdravovanie ovzdušia, vytváranie biotopov pre rastliny, huby a živočíchy, vrátane početných ohrozených a chránených druhov. Treba vedieť, že náš svet v súčasnosti čelí dramatickému úbytku biodiverzity a EÚ ani Slovensko nie sú výnimkou. V EÚ prudko klesajú napr. populácie hniezdiaceho vtáctva – od roku 1980 ide o úbytok až 560 - 620 miliónov vtákov, vrátane kedysi bežných druhov. Najväčší pokles je práve v poľnohospodárskej krajine v dôsledku úbytku prírodných biotopov, vysokej chemizácie a intenzifikácie agrotechnických postupov. Iba od roku 2000 sa počty bežných druhov vtákov viazaných na tento typ krajiny znížili o 24%. Významne klesajú aj populácie opeľovačov, vrátane blanokridleho hmyzu a motýľov.

Ponechanie pôvodného znenia novely by plošným uvoľnením podmienok výrubov drevín vysoko pravdepodobne viedlo k výraznému oslabeniu zelenej infraštruktúry v nelesnej krajine a tým k strate významných ekosystémových služieb, od ktorých závisí existencia a prosperita spoločnosti. Navyše na mnohých miestach, predovšetkým v intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine južného Slovenska nelesná drevinová vegetácia už teraz výrazne chýba.

V zastavanom území obcí zelená infraštruktúra oživuje prostredie a svojimi ekosystémovými službami priaznivo ovplyvňuje zdravie a kvalitu života ľudí – najmä reguláciou miestnej klímy, zadržiavaním vody, čistením a ozdravovaním ovzdušia, ochranou pred hlukom, ochranou pôdy pred vodnou eróziou a celkovým skrásľovaním a spríjemňovaním prostredia.

Drevinové porasty na ornej pôde sú základom ekologickej resp. zelenej infraštruktúry, ktorá je kľúčová pre vytváranie a udržanie podmienok pre život v krajine a tým aj pre poľnohospodársku produkciu, pretože vyvažujú ekologicky labilné oráčinové ekosystémy a sú tiež základom pre zníženie aplikácií agrochemikálií a biologický boj proti poľnohospodárskym škodcom.

Brehové porasty a iné líniové a pásové drevinové porasty sú významnými biokoridormi, udržiavajú ekologickú konektivitu – prepojenie biotopov v krajine, čím zabraňujú izolácii populácií voľne žijúcich druhov v dôsledku fragmentácie prírodných a poloprírodných

biotopov. Tieto porasty sú tiež významnými útočiskami ohrozených a chránených druhov organizmov; spevňujú aj brehy vodných tokov a v značnej miere chránia povrchové vody pred znečisťovaním a tým aj sladkovodné organizmy pred nebezpečnými toxickými látkami.

Pre zabezpečovanie ekologickej konektivity v krajine a pre udržanie jej ekologickej stability (ekologickej odolnosti aj reziliencie krajiny voči jej najrôznejším narušeniam) sú veľmi dôležité aj prvky územných systémov ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“), osobitne ich ekologická kostra, ktorú tvoria biocentrá, biokoridory, genofondové plochy a interakčné prvky. Keďže regionálne a miestne ÚSES nie sú vždy verejne dostupné, nezaradili sme ich do pozmeňovacieho návrhu, aby sme poľnohospodárom nestiažili postupy pri odstraňovaní náletu na trvalých trávnych plochách. Odporúčame však, aby tam, kde sú ÚSES-y dostupné boli brané do úvahy. Napokon vytváranie a udržiavanie ÚSES je aj podľa zákona č. 543/2002 Z. z. verejným záujmom.

Záverom zhrnuté, zelenú infraštruktúru v nelesnej krajine potrebujeme posilňovať a chrániť ju tiež ako základný biologicko-ekologický nástroj adaptácie krajiny na súčasné globálne výzvy, predovšetkým zmenu klímy, úbytok biodiverzity, znečisťovanie prostredia širokým spektrom znečisťujúcich látok, vyčerpávanie vodných zdrojov, zmeny využívania krajiny, vrátane fragmentácie biotopov a ďalšie. Napokon k tomu Slovenskú republiku zaväzujú aj medzinárodné dohovory na ochranu biodiverzity, najmä Dohovor o biodiverzite, naň nadväzujúca Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 ako aj viaceré domáce stratégie a koncepcie, ktoré zdôrazňujú zachovanie, posilnenie a obnovu integrity, a tým aj ekologickej odolnosti a reziliencie ekosystémov a zvýšenie rozlohy prírodných ekosystémov.

Z týchto dôvodov je vo vymenovaných prípadoch potrebné ponechať pôvodné ustanovenie, ktoré umožňuje výrub drevín s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 20 m². U krovitých porastov tu odporúčame zvýšiť limit z 10 m² na 20 m².

2. V čl. I sa za bod 2 vkladá bod 3, ktorý znie:

„3. V § 47 ods. 4 sa za písmeno a) vkladá nové písmeno b), ktoré znie:

b) mimo zastavaného územia obce, na trvalých trávnych porastoch ^{76aa}, s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a na súvislé krovité porasty na trvalých trávnych porastoch s výmerou do 100 m²,

Doterajšie písmená b) až k) sa označujú ako písmená c) až l).

Poznámka pod čiarou k odkazu 76aa znie: Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

Odôvodnenie:

Ide o pôvodné, v novele navrhované ustanovenie, ktorého cieľom je pomôcť poľnohospodárom a odbúrať doterajšiu byrokráciu pri odstraňovaní náletu na poľnohospodárskych pozemkoch. V podstatnej miere ide o nálet na trvalých trávnych porastoch, kde sa znížila intenzita ich

využívania. Okrem toho, že toto opatrenie pomôže poľnohospodárom, môže pomôcť aj pri obnove významných nelesných biotopov, ako sú v tomto prípade predovšetkým druhovo pestré lúky a pasienky.

Túto pomoc pre poľnohospodárov vítame, avšak zdôrazňujeme, že je namieste iba na zarastených trvalých trávnych porastoch evidovaných v katastri nehnuteľností a mimo zastavaného územia obce. Vo všetkých ostatných prípadoch je uľahčenie výrubu drevín v nelesnej krajine vysoko nežiadúce. Z tohto dôvodu považujeme za dôležité v predmetnej novele explicitne stanoviť, že uvoľnenie pravidiel pre výruby drevín sa týka iba trvalých trávnych porastov.

3. V čl. I sa vypúšťa bod 3.

Odôvodnenie:

V novele navrhovanej MŽP sa odporúča vypustiť bod c), ktorého pôvodné znenie znamená menej striktné podmienky pre výruby drevín v záhradách a v záhradkárskejších osadách.

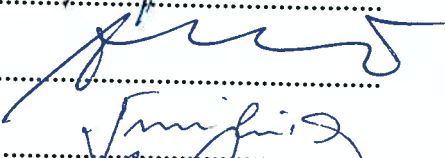
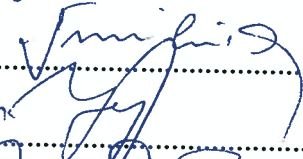
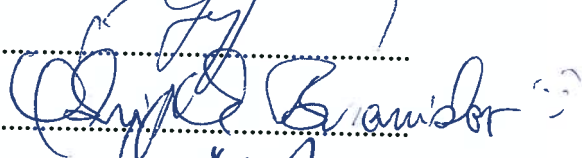
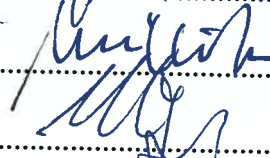
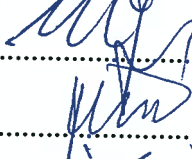
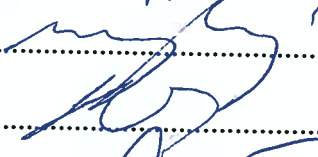
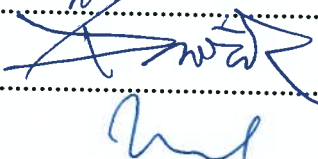
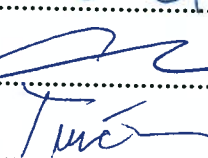
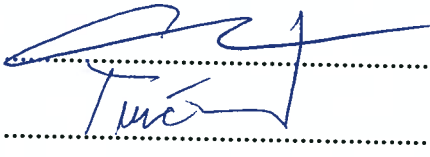
V zmysle spomínanej novely MŽP bolo vypustenie tohto bodu logické. Avšak v prípade, ak prijmeme návrh, že výrazné uvoľnenie výrubov drevín v nelesnej krajine sa má týkať iba trvalých trávnych porastov, potom má ponechanie pôvodného znenia bodu c) význam, pretože uľahčuje život drobných poľnohospodárov v záhradách a v záhradkárskejších osadách.

4. V čl. I bod 8 sa v § 47 ods. 5 za slovo „solitér“ vkladajú slová „skupina stromov“,

Odôvodnenie:

V pôvodnom znení textu podľa odseku 5) sa uvádzala aj skupina stromov, ktorá podobne ako solitérny strom môže v nelesnej krajine predstavovať významný interakčný prvok územného systému ekologickej stability. Predpokladáme, že táto skupina drevín vypadla z novely iba nedopatrením. Skupina stromov a remíza nie je totiž vždy to isté, pretože remízu môžu tvoriť ostrovčeky rôzne malých stromov a krov, často ju však môžu vytvárať iba kroviny.

Pozmeňujúci návrh
poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Mariána Čaučíka, Jozefa Hajka a Igora Janckulíka k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
(tlač 282)

Meno a priezvisko	Podpis
1. MARIÁN ČAUČÍK	
2. JOZEF HAJKO	
3. IGOR JANCKULÍK	
4. MARTIN ŠMILJÁK	
5. JÁN HORECKÝ	
6. BRANISLAV ŠKRIPK	
7. FRANTIŠEK MIKLOŠ	
8. FRANTIŠEK MATERSKÝ	
9. PETER STAHLMAN	
10. MILAN MATERSKÝ	
11. MARIANA HOLEČKOVÁ	
12. TAMARA ŠTOLIOVÁ	
13. JARO MIČAL	
14. OSKAR DUBÁK	
15. NATÁLIA NASH	
16. VÝZIM DZÉČI	
17. ANDRÉJ TURČANOV	
18.	
19.	
20.	